

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XIII. Idem (a) Corrado & Petro quondam filiis Malebrancæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

CAPUT XII.

(a) Clemens. III.

DUO pueri, Guillelmus & Guillelma matrimonialiter sunt conjuncti, puero VI. puellâ verò VII. annum (b) agente: qui simul per tres annos manserunt. Tunc pater puellâ subtrahens eam sponso, ipsam alteri N. nomine copulavit, cum quo per VII. annos quietè permansit. Ipse verò tunc reliquit eandem, quia credebat eam alium virum habere, illum scilicet cui prius fuerat desponsata: prior autem sponsus ad annos discretionis perveniens, à prædecessore tuo contrahendi cum alia licentiam impetravit; qui quandam nomine S. consobrinam prioris in uxorem accepit, & cum ea per aliquod tempus existens, eam (ut ipse fatetur) carnaliter non cognovit, licet illa se ab eo cognitam asseveret. Cum autem pater memoratæ Guill. eam vidisset à secundo viro relictam, prænominatum Guil. cui prius eam desponsaverat, compulsi ut S. neptem (c) suam omnino dimitteret, & ad Guill. suam desponsatam rediret, qui postmodum per biennium cohabitavit eidem. Quia igitur quid tibi faciendum sit postulas edoceri, breviter respondemus, quod impediente puerili ætate, matrimonium inter G. & G. non fuit: & licet idem, postquam illa nupsit alii, potuerit aliam ducere in uxorem, tamen quia dictam S. duxit consobrinam mulieris ejusdem, sive eam cognoverit, sive non, non debet tamen cum eadem S. propter publicæ (d) honestatis justitiam remanere; nec ad primam habere regressum, quia alteri fuit legitime copulata. *Et infra*: Cum verò vir caput sit mulieris, & G. dicat se non cognovisse prius S. supradictam, aliam si voluerit, poterit ducere in uxorem, & S. viro legitimo desponsari: post separationem verò pro vitando publico scandalo, utriusque ad tempus est poenitentia injungenda. Si verò legitime constaret, ipsam S. ab eo, sive post, sive antea cognitam extitisse, neutri vivente altero dabitur licentia contrahendi. Remanebit ergo Guillelma cum M. impositâ ipsi Mestaco ad tempus poenitentia competenti, qui pro sua opinione sola Guill. (judicio Ecclesiæ non requisiti) dimisit.

NOTÆ.

1. (a) *Clemens III.*] Ita etiam legitur in 2. col. lect. sub hoc titul. cap. unico: nullibi tamen exprimitur cui Prælato rescribat Pontifex, licet ex serie textus constet, in eo Episcopum alloqui; speciem autem eleganter retulit Cujac. in præsent.

2. (b) *Sexim annum agens.*] Et ita nec matrimonium, nec sponsalia inter eos dari poterant, juxta tradita supra in cap. 2. cap. 4. hoc titul. ex quorum commentariis præsens petendum est.

(c) *Neptem suam.*] Ex fratre, & ita consobrinam, ut accipitur in cap. per tuas, de probat. cap. accedens, de accusat. cap. 7. de consanguin. & affin. Sic enim posteriores scriptores loquuti sunt, immò & priores, cum hac adjectione, nepotem, neprem, ve ex fratre, vel sorore. Eutropius lib. 7. Octavianum Augustum vocat Julii Cæsaris nepotem, quia filius erat Acciæ sororis Julii Cæsaris: Livius in epitom. 116. nepotem sororis Octavianura vocat: notavi in d. cap. per tuas.

(d) *Publica honestatis.*] De quo impedimento plura adduxi in cap. 3. de spons.

CAPUT XIII.

Idem (a) Corrado & Petro quondam filiis Malebranca.

AD dissolvendum, quod factum fuerat inter I. filium nobilis viri L. & S. filiam quondam M. super matrimonio contrahendo, in nostra, & f. n. præsentia fuit ex parte vestra propositum, quod cum dicta puella nondum ad septennium pervenisset, cum ipsa nec matrimonium contrahi, nec (b) sponsalia potuerunt: defuit etiam consanguineorum assensus, qui præcipuè sunt in talibus requirendi. Quod si & ætas sufficiens extitisset, & consanguineorum extitisset assensus, personæ tamen non sunt legitimæ ad matrimonium contrahendum, lineâ consanguinitatis obstante: accusatione verò super consanguinitate proposita, & tam ex parte juvenis, quam ex parte puellæ consanguinitatis gradibus computatis, cum eam vellet idoneis testibus comprobare, præfatus L. multas exceptiones proposuit, per quas nitebatur vos ab accusatione multipliciter remove. Cumque super exceptionibus ipsis fuisset utrimque diutius

disputatum, auditis & intellectis quæcumque fuerint hinc inde proposita, de consilio fratrum nostrorum interloquendo pronuntiavimus, inter dictos juvenem & puellam, nec matrimonium, nec sponsalia fuisse contracta, cum constet puellam nondum ad septennium pervenisse. Quocirca nec accusatio locum habebat, cum non esset, quod legitime posset (c) accusari; denunciari tamen poterat consanguinitas, ut interdiceretur matrimonium (d) contrahendum. (e) Ad denunciationem ergo legitime probandam festum omnium Sanctorum proximè venturum pro termino assignamus, salvis exceptionibus non solum propositis, sed etiam proponendis. Ne verò quidquam interim in puellam attentetur, auctoritate Ap. interdicimus firmiter, ut in ipso negotio de novo non procedatur ulterius, donec vel à denunciatione cessetur, vel denunciatione probatâ, ordine judiciario procedatur. Quod si contra interdictum nostrum in præjudicium ipsius aliquid fuerit attentatum, illud irritum esse decernimus, & viribus omnino carere.

NOTÆ.

1. (a) *M. Alebranca.*] Ita etiam legitur in 3. *col. lect. sub hoc titul. cap. 1.* & in epistolis editis à Sirleto, fol. 152. ex quo regestro ita restituo literam hujus textus.
2. (b) *Nec sponsalia.*] Juxta tradita in *cap. 2. cap. 4. hoc titul. ubi textum interdicti exposui.*
3. (c) *Accusari.*] Quia frustra petitur rescindi quod nullum est, *l. non dubium; C. de legib. l. si tutor 4. C. de quib. caus. in integ. restit.*
4. (d) *Contrahendum.*] De honestate, ut in *cap. 1. hoc titul.*
5. (e) *Ad denunciationem.*] Agnoscit enim Innocentius III. in præsentem differentiam inter denunciationem, & accusationem: & docet, matrimonium accusari quidem frustra per causam proximitatis, quæ non est; denunciari tamen uti-

liter, ne facti puberes matrimonium contrahant, vel ne post infantiam sponsalia confirmet; accusatur enim matrimonium, quod factum est, ut rescindatur; denunciatur autem consanguinitas, vel simile impedimentum, antequam matrimonium celebretur, ne fiat: sicut denunciamus novum opus, ne quod molitur vicinus, & nondum fecit, faciat; agimus interdicto, quod vi aut clam, ut id quod jam factum est, tollatur, *l. 1. §. 1. ff. de novi operis nunt.* Et ut denunciatio novi operis sistit & inhibet opus, ita & denunciatio consanguinitatis inhibet matrimonium, donec denunciatio probata aut remissa fuerit, causâ cognitâ, si dicatur denunciationem non fieri legitimo modo, vel fieri incongruo tempore, vel ab iis, quorum fides suspecta est, ut infra dicemus in *cap. 3. de clandest. despons. cap. 1. qui matrimonia accusare.*

CAPUT ULTIMUM.

Idem (a) *Episcopo Albertadensi.*

TUÆ nobis exhibitæ literæ continebant, quod quidam vir nobilis suam filiam circiter XI. annos habentem cuidam viro nobili desponsavit, qui (b) subarrhavit eandem consensu mutuo accedente: sed nuptiis aliquantulum prorogatis, pater puellæ viam universæ carnis est ingressus. Eo autem rebus humanis exempto, puellæ avunculus supradictæ ipsam alteri matrimonio copulavit, & ille qui prius desponsaverat eandem, cum ipsius matre contraxit. Tuus autem prædecessor attendens, quod cum ea non poterat permanere, cujus filiam legitime desponsarat, inter eos sententiam divortii promulgavit. Postmodum verò mortuo viro secundo, qui supradictam puellam duxerat in uxorem, ipsa se tertio copulavit, illo vivente, qui prius desponsaverat eandem. Cæterum, tam ipsa, quam vir idem te duxerunt humiliter consulendum, utrum licitè valeant commorari. Tu verò deliberatione habita respondisti, quod sponso primò vivente, alteri non potuit legitime copulari: sed quia tua Ecclesia postulavit uti super hoc Ap. Sedis consilio, procedere distulisti, nobis humiliter supplicans, ut super hoc tibi rescribere dignaremur. Quia verò super ea, quæ superius sunt expressa, nobis non potuit pro certo constare, cujus ætatis esset puella, cum primo viro extitit desponsata, cum dicatur quod circiter XI. annos habebat, utrumve prudentia tunc in illa suppleret ætatem: f. t. t. respondemus, quod si puella tunc nubilis erat ætatis, & inter eam & primum virum legitimus intervenit de præsentem consensus, absque dubio inter eos erat legitimum matrimonium contractum etsi carnalis commixtio non fuerit subsequuta. Si verò puella nubilis non erat ætatis, cum sæpefatus vir desponsavit eandem, & ætatem in eâ prudentia non supplebat, proculdubio inter eos non conjugium, sed sponsalia contracta sunt, quamvis ab ipso viro eadem puella fuerit subarrhata. Quocirca si juxta primum modum matrimonium

cum